

RISK FACTORS FOR 90-DAY MORTALITY IN PATIENTS ON THE LIVER TRANSPLANT WAITING LIST

Pîrvu Victor¹, Taran Natalia², Hotineanu Adrian³

Scientific adviser: Peltec Angela⁴

¹Digestive Tract Reconstructive Surgery Laboratory, Nicolae Testemitanu University,

²Gastroenterology Laboratory, Nicolae Testemitanu University,

³Department of Surgery No.2, Nicolae Testemitanu University,

⁴Gastroenterology Discipline, Nicolae Testemitanu University.

Background. Management of patients on the liver transplant waiting list is of paramount importance in improving post-transplant survival. **Objective of the study.** Assessment of risk factors for 90 days mortality from the waiting list of the liver transplant program from in the Republic of Moldova. **Material and Methods.** The retrospective (2013-2018) and the prospective (2018-2022) included 265 patients listed for liver transplantation (154 men (58.11%) and 111 women (41.88%)). Using binary logistic regression analysis, we analyzed risk factors for 90-day mortality in patients on the liver transplant waiting list. **Results.** From the 265 patients on the waiting list (age 47.75 ± 9.99 years) - 37 (13.96%) died within the first 90 days of listing. Risk factors for 90 days mortality after listing were: creatinine level (Odds Ratio (OR) = 1.027; 95% CI = 1.016-1.038; $p < 0.001$); bilirubin (OR = 1.015; 95% CI = 1.009-1.021; $p < 0.001$); viral etiology (hepatic type Delta virus - HDV) (OR = 0.080; 95% CI = 0.14-0.457; $p = 0.004$) and the presence of hepatocellular carcinoma (HCC) (OR = 0.173; 95% CI = 0.046-0.655; $p = 0.01$). The peculiarity of the liver transplant program is the influence of HDV on the mortality of patients from the waiting list. **Conclusion.** 90-day mortality in patients on the waiting list for the liver transplant program in the Republic of Moldova was significantly influenced by creatinine, bilirubin, HDV and HCC.

Keywords: risk factors for 90 days mortality, waiting list, liver transplant.

* Study conducted with the support of 20.80009.8007.37 „Chronic liver and pancreatic diseases: nutritional and surgical aspects” within the State Program (2020-2023), project leader, Lupasco Iulianna PhD, univ. prof, contracting authority: National Agency for Research and Development.

FACTORI DE RISC PENTRU MORTALITATEA LA 90 DE ZILE LA PACIENȚII DIN LISTA DE AȘTEPTARE PENTRU TRANSPLANT HEPATIC

Pîrvu Victor¹, Taran Natalia², Hotineanu Adrian³

Conducător științific: Peltec Angela⁴

¹Laboratorul de chirurgie reconstructivă a tractului digestiv, USMF „Nicolae Testemițanu”,

²Laboratorul de gastroenterologie, USMF „Nicolae Testemițanu”,

³Catedra de Chirurgie Nr. 2, USMF „Nicolae Testemițanu”,

⁴Disciplina de gastroenterologie, USMF „Nicolae Testemițanu”.

Introducere. Managementul pacienților pe lista de așteptare pentru transplant hepatic este de primă importanță pentru a îmbunătăți rata de supraviețuire post-transplant. **Scopul lucrării.** Evaluarea factorilor de risc pentru mortalitatea la 90 de zile, din lista de așteptare, pentru programul de transplant hepatic din Republica Moldova. **Material și metode.** În studiu retrospectiv (2013-2018) și prospectiv (2018-2022) au fost incluși 265 de pacienți listați pentru transplant hepatic (154 bărbați (58,11%) și 111 femei (41,88%)). Folosind analiză de regresie logistică binară am analizat factorii de risc pentru mortalitatea la 90 de zile la pacienții din lista de așteptare pentru transplant hepatic. **Rezultate.** Din 265 de pacienți de pe lista de așteptare (vârsta $47,75 \pm 9,99$ ani) - 37 (13,96%) au decedat în primele 90 de zile de la listare. Factorii de risc pentru mortalitatea la 90 de zile de la listare au fost: nivelul creatininei (Odds Ratio (OR) = 1,027; IC 95% = 1,016-1,038; $p < 0,001$); bilirubinei (OR = 1,015; IC 95% = 1,009-1,021; $p < 0,001$); etiologia virală (virus hepatic delta - VHD) (OR = 0,080; IC 95% = 0,14-0,457; $p = 0,004$) și prezența hepatocarcinomului (HCC) (OR = 0,173; IC 95% = 0,046-0,655; $p = 0,01$). Particularitatea programului de transplant hepatic constă în influența VHD asupra mortalității pacienților de pe lista de așteptare. **Concluzii.** Mortalitatea la 90 de zile la pacienții din lista de așteptare pentru programul de transplant hepatic din Republica Moldova a fost influențată semnificativ de creatinină, bilirubină, VHD și HCC.

Cuvinte cheie. factori de risc pentru mortalitatea la 90 de zile, lista de așteptare, transplant hepatic.

* Studiu realizat cu suportul 20.80009.8007.37 „Bolile cronice hepatice și pancreatice: aspecte nutriționale și chirurgicale” din cadrul Programului de Stat (2020-2023), conducător de proiect, Lupasco Iulianna dr. hab. șt. med., prof. univ., autoritatea contractantă: Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare.